Østerås barnehage

Årsplan

2026-2027

Innledning 2
Barnehagen er en pedagogisk virksomhet 2
Bærumsbarnehagen 2
Fokusområde 2026/2027 i Østerås barnehage 3
Presentasjon av barnehagen 4
Vurdering av barnehagens pedagogiske praksis 5
Vurdering av barnehageåret 2025/2026 5
Fururabben 5
Hovedhuset og Gul avdeling 5
Hele Østerås barnehage 5
Endringer fra år til år og i løpet av året 6
Kompetanseplan 6
Barnehagens pedagogiske arbeid 7
Barnehagens verdigrunnlag 8
Barn og barndom 8
Demokrati 8
Mangfold og gjensidig respekt 9
Likestilling og likeverd 9
Bærekraftig utvikling 9
Livsmestring og helse 9
Barnehagens formål og innhold 10
Omsorg 10
Lek 10
Danning 11
Læring 12
Vennskap og fellesskap 12
Kommunikasjon og språk 12
Språktreet 12
Barnas medvirkning 13
Samarbeid mellom hjem og barnehage 13
Overganger 14
Når barnet begynner i barnehagen - tilvenning 14
Overgang innad i barnehagen og mellom barnehager 14
Fra barnehage til skole 14
Planlegging, vurdering og dokumentasjon 15
Planlegging 15
Vurdering 15
Dokumentasjon 15
Barnehagens arbeidsmåter 16
Progresjon 16
Barnehagens fagområder 16
Kommunikasjon, språk og tekst 17
Kropp, bevegelse, mat og helse 17
Kunst, kultur og kreativitet 17
Natur, miljø og teknologi 18
Antall, rom og form 18
Etikk, religion og filosofi 18
Nærmiljø og samfunn 19

Innledning

Årsplan

Barnehagen skal utarbeide en årsplan. I tillegg skal det utarbeides planer for kortere og lengre tidsrom og for ulike barnegrupper etter behov. Årsplanen er et arbeidsredskap for barnehagepersonalet og dokumenterer barnehagens valg og begrunnelser. Årsplanen kan gi informasjon om barnehagens pedagogiske arbeid til myndighetsnivåene, barnehagens samarbeidsparter og andre interesserte.

Årsplanen inneholder informasjon om hvordan barnehagen arbeider med omsorg, danning, lek og læring for å fremme barnas allsidige utvikling. Planen gir informasjon om hvordan barnehagelovens bestemmelser om innhold (§ 2) og barns rett til medvirkning (§ 3) og rammeplanen følges opp, dokumenteres og vurderes.

Barnehagen er en pedagogisk virksomhet

Barnehagen er ifølge *Rammeplan for barnehagen* en pedagogisk virksomhet der samfunnsmandatet er å ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Barnehagen skal tilby barn under opplæringspliktig alder et omsorgs- og læringsmiljø som er til barns beste. Dette skal gjøres i samarbeid og forståelse med barnas hjem.

Bærumsbarnehagen

På samme lag for og med barn og unge i Bærum

Planen beskriver hvordan bærumsamfunnet og ulike tjenesteområder skal jobbe sammen for å skape gode liv og like muligheter hele livet, og sikre at alle barn og unge har et trygt og godt oppvekstmiljø.

Fokusområde 2026/2027 i Østerås barnehage

Vårt hovedfokus er å skape et inkluderende fellesskap der alle barn opplever tilhørighet og mestring. Personalet har ansvar for å tilrettelegge miljøet slik at hvert barn kan delta og utvikle seg ut fra sine egne forutsetninger og behov.

Barna skal få oppleve å ha gode barnehagevenner der de kan utvikle sosiale ferdigheter. Gjennom lek og samspill skal de få øve på selvstendighet, å dele, samarbeide, ta initiativ, følge andres initiativ, håndtere motgang og være deltakende i lek over tid.

Barnehagen har også et felles fokus på språk, leseglede, foreldresamarbeid og voksenrollen. Dette arbeidet er forankret i kommunens virksomhetsplan og satsingen TETT PÅ.

Tradisjonen tro får vi gleden av besøk fra Reptilparken i april 2027. I ukene opptil jobber alle avdelingene aktivt med småkryp, dyreliv og naturen.

Foreldresamarbeid
Alle foreldre i Østerås nettverk skal ha et felles foreldremøte med Mattias Øhra. Mattias Øhra er dosent ved USN og tar foreldrene med på refleksjon og tanker rundt robuste barn og voksne. Refleksjonene som Mattias Øhra setter i gang hos foreldregruppen skal vi ta med til lokale foreldremøter der vi reflekterer videre sammen med foreldrene. Hva vil dette si for vår hverdag? Og har vi voksne blitt barnas største hinder for mestring og selvstendighet?

Avd. Fururabben skal i år jobbe med tema **Vann**. Vann kan innebære alt fra dyr i vann, eksperimenter med vann eller skape rollelek med utgangspunktet i vann. I prosjektet ønsker vi at barn skal få mulighet til å ta ansvar for hvordan prosjektet skal prege avdelingen. Kan de bidra inn med å komme med ønsker, ideer og være en del av en prosess der de bidrar til inn i å skape et fellesskap rundt tema. Avdelingene velger selv sin inngang på hvordan de ønsker å jobbe med temaet. Det tilpasses avdelingens barnegruppe og hva som barna interesserer seg for.

Leseglede avdeling Fururabben:
I år har vi inngått et samarbeid med Østerås seniorsenter om å lese på kryss av generasjoner. To brukere av seniorsenteret leser sammen med en barnegruppe fra Fururabben. Det blir gode små møter mellom generasjoner her på Østerås.

Hovedhuset og Gul avdeling skal igjen i år jobbe med FORUT barneaksjon som en rød tråd gjennom hele barnehageåret. Årets tema er "Sanjana og drømmejobben". Sanjana (5) bor på Sri Lanka. Hun elsker rosa, blomster, dans og lek – og drømmer om hva hun vil bli når hun blir stor. Avdelingene vil tilpasse prosjektet ut fra barnas alder og interesser. I tillegg vil alle avdelinger også jobbe med andre ulike prosjekter gjennom året som blir til underveis.

Leseglede Hovedhus og Gul avdeling:
Vi fortsetter med «Biblioteket» i samarbeid med foreldre som jevnlig bidrar med «nye» bøker. Erfaringene fra i fjor viser at dette er populært og fremmer leseglede gjennom et stort og lett tilgjengelig utvalg av bøker for alle barna. Storbarnsavdelingene vil også ha økt fokus på høytlesning og kapittelbøker. Når barna får følge en fortelling over lengre tid, styrkes språkforståelse, hukommelse, konsentrasjon og evnen til å se sammenhenger. Samtidig bidrar dette til leseglede, undring og felles referanser som kan berike lek, samtaler og fellesskapet på avdelingen

Presentasjon av barnehagen

Visjon
"Vi vil gi barna røtter og vinger"

Røtter:

- Vi ønsker å gi barna gode barndomsminner
- Vi ønsker at barna skal føle seg betydningsfulle
- Vi ønsker at barna skal ha en opplevelse av å være en ønsket deltaker i det sosiale fellesskapet

Vinger:
Vi vil gi barna opplevelser og utfordringer så hver dag blir spesiell

- Vi vil gi barna tro og styrke på egen mestring

Østerås barnehage består i dag av 234 plasser fordelt på tre hus

- Avd. Hovedhuset består av 154 plasser fordelt på 7 avdelinger: tre småbarns- og fire storbarnsavdelinger
- Avd. Ovenbakken består av 24 plasser, en småbarnsavdeling
- Avd. Fururabben består av 56 plasser fordelt på 3 avdelinger en småbarnsavdeling, to søskenavdelinger (2-6 år).
- Avdelingenes sammensetning av alder endres fra år til år etter som størrelsen på årskullene varierer.

De tre husene ligger rett ved siden av Østerås T-banestasjon. Vi har flotte uteområder som innbyr til mye variert lek. Samt fine turområder i nærmiljøet som byr på utforskning og naturopplevelser hele året.

Vårt mål er at barnehagen skal bære preg av en felles pedagogisk plattform. Vi ønsker at barna skal oppleve progresjon den tiden barna går i barnehagen og tilpasse aktiviteter etter ferdigheter, alder og modning.
Vi har flere ansatte som jobber reduserte stillinger, vi vil bruke ressursene på tvers av avdelingene. Dersom det er langtidssykdom, vil vi så langt det lar seg gjøre bruke egne vikarer før vi leier inn vikarer fra vikarbyrå.

Vurdering av barnehagens pedagogiske praksis

Vurdering av barnehageåret 2025/2026

Fururabben

I fjor har avd. Fururabben jobbet med temaer som har vært planlagt av ansatte, barna har blitt presentert et tema/pedagogisk opplegg. Året 2025/2026 jobbet avdelingene med tema skogsdyr og barnas medvirkning inn til tema. Barnesamtaler og idemyldring med barna ble brukt før temaet ble iverksatt på avdelingene dette var et spennende prosjekt som vi så barna tok med seg inn i rolleleken i lang tid. Utover året kommer avdelingene opp med flere morsomme prosjekter basert på barnas interesser, alt fra butikk til sjørøvere.

Hovedhuset og Gul avdeling

Alle avdelingene har arbeidet med **FORUT Barneaksjonen** og temaet *«Sanjana og havet»*. Gjennom alderstilpassede aktiviteter som dans, musikk, litteratur, kreative prosjekter og matlaging har barna blitt kjent med temaet på ulike måter. Arbeidet har gitt barna på tvers av avdelingene en felles referanseramme som har inspirert til lek, samtaler og videre prosjekter.
På årets markedsdag hadde barna laget flotte produkter, og sammen samlet vi inn hele **10 302 kroner**. Beløpet ble donert til FORUT Barneaksjonen og bidrar blant annet til strandrydding og utviklingen av et barnebibliotek der Sanjana bor.

Småbarnsteamet har hatt et prosjekt om vann. Gjennom sansing, lek og kreative aktiviteter har barna fått utforske vannets ulike former og egenskaper.

Storbarnsteamet har hatt særlig fokus på leseglede, som er ett av satsingsområdene i virksomhetsplanen. Flere avdelinger har innredet inspirerende lesekroker og arbeidet aktivt med bøker, fortellinger og høytlesning. Dette har bidratt til å styrke barnas interesse for språk, litteratur og fortellinger

Hele Østerås barnehage

Skoleklubb/gymsal:
Skolestarterne fra både avd. Hovedhus og avd. Fururabben møttes på Eikeli skole for «skoleklubb» og aktiviteter i gymsal. Dette er en arena der skolestarterne får en begynnende forståelse for hva skolen er og får møtt hverandre på tvers av hus før skolestart. Alle skolestarterne jobber felles med aktivitetsboken Trampolineboken og blir kjent med felles aktivitetsleker i gymsalen. Skolen rapporterer om at dette gir god effekt når barna møter opp på skolen til høsten.

Foreldresamarbeid: Mattias Øhra "Sammen om oppdragelsen"
Et godt samarbeid mellom barnehagen og hjem er svært viktig for barnets utvikling.

I februar samlet alle ansatte i Østerås nettverk (Grini, Lønnås, Gartnerveien og Østerås barnehage) seg på Østerås skole for å høre USN dosent Mattias Øhra problematisere hvordan vi tenker på robuste barn og oppdragelse i vår tid. Etter foredraget har Østerås nettverk etablert pedagog nettverk på tvers av husene. Vi gjennomførte to nettverk pr. Gruppe med tema foreldresamarbeid våren 2026.

Bibliotek:
I tråd med virksomhetsplanens satsing på leseglede har alle hus etablert egne bibliotek i samarbeid med foreldrene. Mange foreldre har bidratt med et stort utvalg flotte bøker, noe vi setter stor pris på. Særlig på Hovedhuset har biblioteket vært en stor suksess, med et mangfoldig bokutvalg og daglig utlån. Bibliotekene gir barna tilgang til varierte leseopplevelser både i barnehagen og hjemme. Vi håper dette har bidratt til økt leseglede og gode leseopplevelser for både store og små.

Mangfoldsuke:
I Østerås barnehage jobber vi med mangfold gjennom hele året. I juni har vi hatt et ytterligere fokus på temaet. I mangfoldsukene har vi fokus på ulikhetene barnegruppene representerer. Det finnes mange ulike familiesammensetninger i Østerås barnehage, å bruke det barna ser i sin hver dag som refleksjon sammen med barna gir et godt utgangspunkt for samtaler om ulikhet, respekt og likeverd.
Vårt mål er at alle barn skal oppleve at de og deres familier blir sett og anerkjent. Alle mennesker er like mye verdt.

TETT PÅ
Dette året har alle avdelingene fordypet seg i en dimensjon (CLASS) om gangen over en periode. Gjennom refleksjon har vi jobbet med dimensjonene: Positivt klima, Produktivitet, Reguleringsstøtte, Språkstøtte og Ansattes sensitivitet.

Endringer fra år til år og i løpet av året

Organisering av avdelingene endrer seg etter størrelse på alderskullene og er i endring fra år til år. Hvis barn slutter i løpet av året og nytt barn starter vil dette kunne påvirke organiseringen av avdelinger midt i året.

Kompetanseplan

Gjennom ulike kompetansetiltak kan de ansatte styrke sin kompetanse og pedagogiske praksis i tråd med rammeplanen.

KOMPETANSEPLAN FOR ØSTERÅS BARNEHAGE 2026/2027
Vi jobber kontinuerlig med kompetanseheving av personalet. Dette gjøres gjennom ulike møter, veiledning og refleksjon i hverdagen. Personalmøter og planleggingsdagene brukes til å oppdateres på fagkunnskap og nyere forskning.

Dette året fortsetter vi med pedagogisk nettverk på tvers av barnehagene i Østerås nettverk, som i alt består av 4 kommunale barnehager. Parallelt med disse har vi også fagnettverk på tvers av de tre husene med det øvrige personal.

Personalets kompetanse 2026/2027:
Østerås barnehage har god pedagogdekning. På grunn av utfordrende rekruteringsperiode av pedagoger har vi 2,2 av 17 pedagoger på dispensasjon fra utdanningskravet. Østerås barnehage har en høy prosent dyktige fagarbeidere og assistenter som deltar i faglige diskusjoner og planlegging.
Vi ønsker å være et arbeidssted som tar vare på våre ansatte og spiller hverandre gode.

Vi har et samarbeid med OsloMet, en barne- og ungdomsarbeider går 3. år på ABLU barnehagelærerutdanning.

SU og FAU
Samarbeidet med SU/FAU har fungert bra. Arrangementene som FAU har arrangert har etter forholdene fungert godt. Østerås barnehage og avd. Fururabben har hvert sitt SU. De markerer noen av de samme tradisjonene, men har ellers ikke samarbeid eller felles møtevirksomhet.

Barnehagens pedagogiske arbeid

Tett på
Kvalitetsprogram som skal, sikrer ansattes refleksjon over egen praksis. Det vil bli gjennomført observasjoner for å gi avdelingen en konstruktiv tilbakemelding ut fra Class dimensjonene.

Snakke med barn
En påbygging av satsningen Tett på i Bærum Kommune Les mer her: snakkemedbarn.no

Bedre Tverrfaglig Innsats (BTI)
BTI handler om å bedre samarbeidet og ikke minst framdriften når kommunale basistjenester (f.eks. helsestasjon, skole, barnehage) og hjelpetjenester (f.eks. helsetjeneste, PPT, barnevern, tjenester for ungdom, SLT-koordinator) i fellesskap skal hjelpe barn/ungdom/familier gjennom vansker. BTI-modellen bidrar til styrket samhandling mellom tjenester, slik at de jobber målrettet, effektivt og helhetlig – og uten at det oppstår avbrudd i oppfølgingen
Verktøyene skal bistå personalet i det pedagogiske arbeidet.

Kartleggingsverktøy:
- Alle med: sosial- og emosjonellutvikling
- Tras: språk i daglig samspill

- Språklydsobservasjon: et enkelt bildemateriell til bruk i observasjon av hvor langt barnehagebarn her kommet i sin språklydsutvikling.

Voksenrollen
Gjennom Tett på jobber vi kontinuerlig med voksenrollen. Hvordan vi påvirker barna og hvordan vi kan støtte følelsesregulering, være undrende sammen med barna, skape humor og glede i små hverdagssituasjoner. Avdelingene og samarbeidet på tvers i grupper skal ha god struktur og en organisering som er oversiktlig for barn og voksne.

Foreldresamarbeid
Foreldresamarbeid er en viktig del for å skape gode dager for barna. Gjennom daglige samtaler og i BærumBarn skal foreldre få god informasjon om hverdagen til barna. På denne måten kan foreldrene forberede barna på hva skal skje i barnehagen og barna har bedre forutsetninger til å møte sin hverdag. Barnehagen jobber for at det skal være en åpen og respektfull dialog med hjemmet om barnas utvikling, hvordan barnet har det i barnehagen og hva hjem- barnehage kan jobbe sammen om for at barnehagedagene kan bli enda bedre både på individnivå og gruppenivå.

Barnehagens verdigrunnlag
Hverdagen i Østerås barnehage skal bære preg av humor og glede, barna skal få tid og rom til å utforske barnehagens fysiske miljø inne og ute. Barna skal være sammen med omsorgsfulle voksne som undrer seg sammen med barna, møte voksne som støtter og veileder til lek og vennskap. Barna skal medvirke i fellesskapet og tilhørighet i sin avdelingsgruppe.

Barna vil også oppleve motgang, da vil det være viktig å støtte og hjelpe barna til å løse det som kan være trist og leit for å bli forberedt og kunne løse ulike hendelser best mulig ved senere anledninger.

Barn og barndom

> Barnehagen skal anerkjenne og ivareta barndommens egenverdi. Å bidra til at alle barn som går i barnehage, får en god barndom preget av trivsel, vennskap og lek, er fundamentalt. Barnehagen er også en forberedelse til aktiv deltakelse i samfunnet og bidrar til å legge grunnlaget for et godt liv.

- Personalet skal gi rom for barnas ulike forutsetninger, perspektiver og erfaringer. Vi skal bidra til at barna i et fellesskap med andre, utvikler et positivt forhold til seg selv og tro på egne evner.
  Vi er tydelige voksne som setter klare og gode grenser for barna, som en del av veiledningsprosessen.

Demokrati

> Gjennom å delta i barnehagens fellesskap skal barna få mulighet til å utvikle forståelse for samfunnet og den verden de er en del av. Barnehagen skal fremme demokrati og være et inkluderende fellesskap der alle får anledning til å ytre seg, bli hørt og delta. Alle barn skal kunne få oppleve demokratisk deltakelse ved å bidra og medvirke til barnehagens innhold, uavhengig av kommunikasjonsevner og språklige ferdigheter.

- Personalet lager gode rutiner for at alle blir sett og hørt og veileder barn i det å være en del av en gruppe.

Mangfold og gjensidig respekt

Barnehagen skal fremme respekt for menneskeverdet ved å synliggjøre, verdsette og fremme mangfold og gjensidig respekt. Barna skal få oppleve at det finnes mange måter å tenke, handle og leve på.

Vi skal vise respekt for ulikhetene i samfunnet vårt, og vi har som mål å forstå og tilrettelegge hverdagen for alle barn i tett samarbeid med foreldrene. Vi skal tilrettelegge for at barna skal

- Få mulighet til å utvikle seg i sitt tempo.
  Verdigrunnlaget skal gjenspeile vår praksis i daglig arbeid med barna, foresatte og som personalgruppe. Barnehagen skal være en arena der ulikheter møtes og danner et fellesskap.

Likestilling og likeverd

Barnehagen skal fremme likeverd og likestilling uavhengig av kjønn, funksjonsevne, seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk, etnisitet, kultur, sosial status, språk, religion og livssyn. Barnehagen skal motvirke alle former for diskriminering og fremme nestekjærlighet.
Barnehagen skal bygge sin virksomhet på prinsippet om likestilling og ikke-diskriminering og bidra til at barna møter og skaper et likestilt samfunn. Alle skal ha like muligheter til å bli sett, hørt og oppmuntret til å delta i fellesskap i alle aktiviteter i barnehagen. Personalet må reflektere over sine egne holdninger for best mulig å kunne formidle og fremme likeverd og likestilling.

- Personalet er gode rollemodeller for barna og legger til rette for inkluderende lek og aktiviteter uavhengig av språk, alder, kjønn og funksjonsevne. Vi behandler barna rettferdig, som ikke nødvendigvis er det samme som å gjøre likt for alle.

Bærekraftig utvikling

Barna skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Barna skal få naturopplevelser og bli kjent med naturens mangfold, og barnehagen skal bidra til at barna opplever tilhørighet til naturen.

- Alle husene har fine naturtomter med små grønne lunger i nærområdet. Østerås har god
- Vi benytter nærmiljøet og andre deler av Bærum for å gi barna varierte opplevelser, erfaringer og læringsmuligheter.

Livsmestring og helse

Barnehagen skal ha en helsefremmende og forebyggende funksjon og bidra til å utjevne sosiale forskjeller. Barnas fysiske og psykiske helse skal fremmes i barnehagen. Barnehagen skal bidra til barnas trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd og forebygge krenkelser og mobbing.

Måltider og matlaging i barnehagen skal gi barna et grunnlag for å utvikle matglede og sunne helsevaner.

Erfaringer tidlig i livet vil ha betydning for barnas fysiske og psykiske helse. Vi skal hjelpe barna med å forstå og sette ord på egne opplevelser og følelser, og gi dem støtte til å regulere følelser og håndtere ulike situasjoner på en god måte.

Å være i følelsesmessig balanse er et viktig utgangspunkt for å ta til seg læring. Voksne skal gi omsorg, trøst, forklare, vise ømhet, latter og glede. Voksne skal være forutsigbare, lage gode strukturer og sette tydelige rammer. Personalet skal være gode rollemodeller og nær barna slik at eventuell erting og mobbing forebygges.
God psykisk helse handler om å ha det godt med seg selv og ha tro på egen mestringsevne.

Måltidene er en arena for samtaler om mat og helse. Hvor kommer maten fra? Hva trenger kroppen av næring for å vokse?

Barnehagens formål og innhold

> Barnehagens innhold skal være allsidig, variert og tilpasset enkeltbarnet og barnegruppen. I barnehagen skal barna få leke og utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. Arbeidet med omsorg, danning, lek, læring, sosial kompetanse og kommunikasjon og språk skal ses i sammenheng og samlet bidra til barns allsidige utvikling.
>
> Barnehagen skal være en kulturarena hvor barna er medskaper av egen kultur i en atmosfære preget av humor og glede.
>
> Barnehagens fysiske miljø skal være trygt og utfordrende og gi barna allsidige bevegelseserfaringer. Personalet skal utforme det fysiske miljøet slik at alle barn får muligheter til å delta aktivt i lek og andre aktiviteter, og slik at leker og materiell er tilgjengelig for barna.

Omsorg

Omsorg er gjeldene i alle situasjoner i hverdagslivet. Omsorg kommer til uttrykk når barn leker og lærer, i stell, måltider og påkledning. Det skal legges til rette for ro og hvile i løpet av dagen og barna skal bli møtt på deres behov.
Omsorg er nært knyttet til oppdragelse, helse og trygghet. Det ligger mye omsorg i å gi barn varierte utfordringer, trygg grensesetting og rom for meningsfylte aktiviteter.
God omsorg styrker barns forutsetninger for å utvikle tillit til seg selv og andre.

Personalet skal gi barnet den støtte og trygghet de trenger for å lære empatiske handlinger ovenfor seg selv og andre barn. Det skal være voksne som er nærværende og engasjerte i det enkelte barnet og som skaper trivsel, utvikling og forutsigbarhet i hverdagen.

Lek

Leken kjennetegnes ved at den er spontan, frivillig og styrt av barnets indre forestillinger, erfaringer og fantasier.

Lek og læring går hånd i hånd for barn.
Noen aktiviteter planlegges av personalet i forkant, dette er formell læring. Andre læringssituasjoner er de som bare oppstår her og nå, fordi barna blir opptatt av noe. Begge situasjonene har en pedagogisk hensikt og er viktige for barns læring.
I leken kan barna utvikle språket, tilegne seg kunnskap og sosiale ferdigheter. De lærer hvordan man oppretter gode relasjoner, hvordan man samarbeider og hvor egne og andres grenser går. De får utforske og bruke fantasien.

Barn trenger voksne som støtter, stimulerer og gir utviklende innspill til leken.
Vi legger vekt på at leken skal ha gode vilkår i vår barnehage.

Hva lærer barna i leken?
Turtaking - følge spilleregler - øve på sosiale koder – timing - lærer å lese det sosiale spillet - ta imot beskjeder - gi beskjeder – lytter - bli lyttet til - lære å løse konflikter – lære å forhandle og fordele roller - lære om fleksibilitet - lære å regulere atferd - ta initiativ – lære og "hemme seg" – lære et rikt og variert språk - øke ordforrådet - Bearbeide vanskelige følelser - Empati - sette seg inn i andres situasjon - prøve ut roller- få mulighet til å prøve å feile – mestring - bruke fantasien – oppøve oppmerksomhet og konsentrasjon - tilegne seg kunnskap…

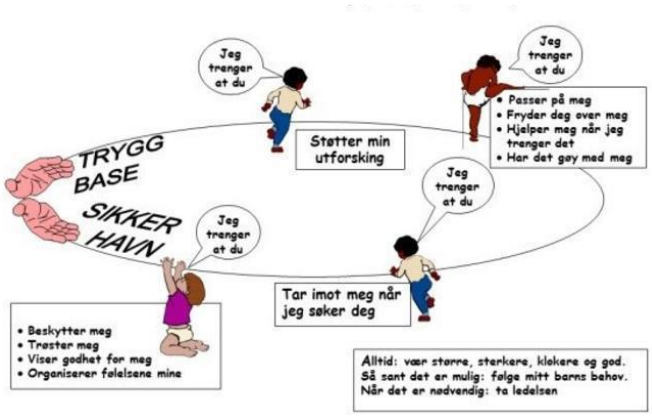
Danning

Danning er på mange måter resultatet av det innholdet vi praktiserer i barnehagen. Danning er forming av barnets personlighet, oppførsel og moralske holdning gjennom oppdragelse, miljø og utdanning.

Det helhetlige synet på læring er spesielt for barnehagen som pedagogisk virksomhet. Barn lærer gjennom omsorg, lek og danning.

Trygghet og omsorg er av den aller største betydning i de første leveårene. Muligheten for å kunne gi og ta imot omsorg er grunnlaget for utvikling av sosial kompetanse. Omsorg i barnehagen handler både om relasjonen mellom personalet og barna, og om barnas omsorg for hverandre. Gjensidig samhandling med barn og voksne i lek og læring er en forutsetning for barnets danning. Voksne er rollemodeller i alt de gjør. Vi trenger derfor ansvarsbevisste og nærværende voksne som er engasjert i det enkelte barns trivsel og utvikling som støtter barnas identitetsutvikling.

Tryggehetssirkelen (Circle of Security; Cos) beskriver hvordan barnet ved hjelp av gode og nære voksne, kan etablere trygghet til og utforske omgivelsene og våge å ta utfordringer. Det vender tilbake til det trygge for å hente bekreftelse og styrke, for å våge nye turer ut i det ukjente.

Vi voksne skal alltid være:
Større, sterkere, og klokere.

Læring

Vårt læringssyn

Barnehagen skal være en læringsarena som skal støtte barn ut fra egne forutsetninger og gi det enkelte barn og barnegruppen utfordringer. Vi skal introdusere nye elementer, situasjoner og redskaper som bidrar til meningsfull samhandling.
Læring foregår i det daglige samspillet med andre mennesker og skjer i stor grad i forbindelse med lek, oppdragelse og omsorg.
Vårt læringssyn bygger på at utvikling og kunnskap skapes gjennom erfaringer og i samspill med andre. Vi er opptatt av hva barna lærer i de uformelle læringssituasjonene, hvordan de daglige hverdagsaktivitetene skaper forutsetninger for barnas utvikling og muligheter for læring.

- Barn lærer gjennom erfaringer i samspill med andre
- Barn sees på som en aktiv medskaper av egen kunnskap
- Barn lærer gjennom dialog

Barnas egne interesser og spørsmål danner grunnlaget for læringsprosesser og temaer i barnehagen.

Vennskap og fellesskap

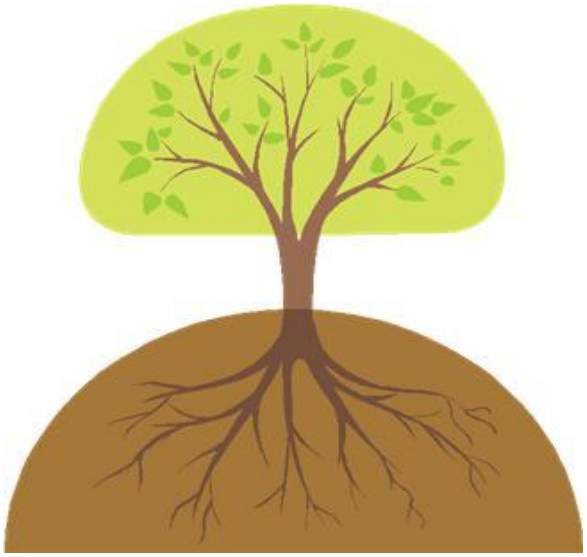
Vårt mål er at alle skal oppleve å ha barnehagevenner. Gjennom veiledning og støtte skal personalet hjelpe barna med å skape relasjoner og delta i et trygt og inkluderende fellesskap.
Vi har samlinger og ulike arrangementer på tvers av avdelinger, og er opptatt av glede og humor. Barnehagen skal fremme positive handlinger som motvirker avvisning, mobbing og vold. Vi skal forebygge all form for diskriminering, utestenging, mobbing og krenkelser.

Kommunikasjon og språk

De fleste barn tilegner seg språk i samvær med sine nærmeste familie eller andre foresatte og i lek med andre barn. Tidlig og god språkstimulering er en viktig del av barnehagens innhold. Vi har fokus på å gi barna varierte og rike opplevelser. Gjennom samtaler, lek, spill og bøker utvikles barnets språklige nysgjerrighet, begreper og språkforståelse.
Hverdagssamtalene ser vi på som verdifulle. Vi er opptatt av å sette ord på handlingene i her og nå situasjoner.

Språktreet

I treets røtter ligger barnets forutsetninger for å lære språk. Det er disse vi i barnehagen skal videreutvikle i samarbeid med foreldre. Begrepene utgjør stammen på treet. For at barnet skal utvikle ord og begreper og en solid og bærekraftig stamme i språket sitt, trenger det et utviklet begrepsapparat med en god språkforståelse. Det er stammen (begrepene) som bærer resten a treet (språkutviklingen) Oppover mot grenene utvikler barnet evnen til å uttrykke seg verbalt. Mot toppen av treet vil språklydene komme, språklig bevissthet utvikles og lese- og skriveferdigheter slår ut i full blomst.

Se kommunens standard for språkarbeid

Barnas medvirkning

> Barnehagen skal ivareta barnas rett til medvirkning ved å legge til rette for og oppmuntre til at barna kan få gitt uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet. Barna skal jevnlig få mulighet til aktiv deltakelse i planleggingen og vurderingen av barnehagens virksomhet. Alle barn skal få erfare å få innflytelse på det som skjer i barnehagen.

Medvirkning må ikke forveksles med medbestemmelse.
Barns medvirkning handler hos oss om at barna skal ha innflytelse på egen barnehagehverdag. Det innebærer at barnas interesser og fokus vektlegges i ulike aktiviteter og prosjekter.

Arbeidet bygger på holdninger om at barn er kompetente og intensjonelle i forhold til sine tanker og handlinger.

Gjennom formelle og uformelle samtaler med barna får vi kunnskap og forståelse for deres opplevelse av sin hverdag. Vi lytter til dem og undrer oss sammen med dem. Det må gis tid og rom til barnas innspill.

Vi legger spesielt vekt på barns medvirkning i prosjekt/tema-arbeid. Barna skal her delta aktivt i prosessene. Vi forsker og lærer sammen med barna og er lydhøre for deres innspill og hva de er /blir opptatt av.

Samarbeid mellom hjem og barnehage

> Barnehagen skal legge til rette for foreldresamarbeidet og god dialog med foreldrene og ivareta foreldrenes rett til medvirkning. Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Foreldrene og barnehagens personale har et felles ansvar for barnets trivsel og utvikling. Samarbeidet mellom hjemmet og barnehagen skal alltid ha barnets beste som mål.

Foreldre skal ha mulighet til innflytelse gjennom samarbeidsutvalg, foreldreråd, foreldremøter og foreldresamtaler. Oppdragelse er foreldrenes ansvar ifølge barnekonvensjonen og barneloven.
Barnehagen skal være et supplement til hjemmet.
Foreldre skal være trygge på at barna deres får omsorg, blir sett og respektert og at de får delta i et fellesskap som gjør dem godt.

Vi ønsker en åpen og god dialog med foreldrene. Dette er med på å gjøre barnehagen til en **levende arena og et trygt sted for barna.**
Vi har varierte metoder: BærumBarn, skriftlig informasjon, daglig kontakt, foreldresamtaler, foreldremøter, telefonkontakt, epost, oppslagstavler og samarbeidsutvalg.

Mål for foreldresamarbeidet er at foreldrene skal:

- Føle seg velkomne i barnehagen
- Oppleve gjensidig tillit og åpen kommunikasjon. Føle seg trygge for at kritikk av barnehagen håndteres profesjonelt. For å sikre dette ber vi om at uenighet eller kritikk tas opp med pedagogisk leder eller styrer.
- Føle seg trygge på at taushetsplikten overholdes.
- Ha tillit til at den informasjonen de får av barnehagen er riktig
- Vise interesse for barnehagens innhold

Overganger

Når barnet begynner i barnehagen - tilvenning

> Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen. Barnehagen skal tilpasse rutiner og organisere tid og rom slik at barnet får tid til å bli kjent, etablere relasjoner og knytte seg til personalet og til andre barn. Når barnet begynner i barnehagen, skal personalet sørge for tett oppfølging den første tiden slik at barnet kan oppleve tilhørighet og trygghet til å leke, utforske og lære.

Østerås barnehage har laget en tilvenningsplan for de yngste barna: **Tilvenning for de yngste i Østerås barnehage**
Fra august 2026 vil Bærumsbarnehagene jobbe med foreldreaktiv tilvenning "Den gode overgangen"

Overgang innad i barnehagen og mellom barnehager

> Personalet skal sørge for at barn og foreldre får tid og rom til å bli kjent med barna og personalet når de bytter barnegruppe.

- Når barna skal bytte avdeling vil pedagogene ha dialog med barna, foresatte og kollegaer slik vi kan forberede barna best mulig. Vi tilrettelegger for besøk til ny avdeling der barna får være med på lek, samlingsstund og måltid.
- Vi bruker overgangsskjemaer i samarbeid med foresatte som blir sendt til ny barnehage.

Fra barnehage til skole

> Barnehagen skal i samarbeid med foreldre og skolen legge til rette for at barna kan få en trygg og god overgang fra barnehage til skole og eventuelt skolefritidsordning.

Bærum kommune har fastsatte rutiner for overgang fra barnehage til skole.

Hensikten med rutinene er:

- Sikre en trygg og god start i de ulike utdanningsinstitusjonene
- Skape helhet og sammenheng i opplæringsløpet
- Overføre informasjon til beste for barnet, etter samtykke fra foreldrene
- Sikre et godt tverrfaglig samarbeid der det er behov for det.

Vi har et godt samarbeid med Eikeli skole.

- Møter med lærere på 1.klassetrinnet
- Besøk fra SFO og skole før skolestart
- Foreldremøte for skolestarterne
- Vi låner gymsal og et klasserom skolestarterne

Det vi jobber mest med det siste året i barnehagen er og styrke dem i troen på seg selv og egen drive til og lære nye ting.

Vi håper vi har gitt dem røtter og vinger

Planlegging, vurdering og dokumentasjon

Planlegging

> Planlegging gir grunnlag for å tenke og handle langsiktig og systematisk i det pedagogiske arbeidet. Planleggingen skal bidra til kontinuitet og progresjon for enkeltbarn og barnegruppen. Planleggingen er utgangspunkt for refleksjon og utvikling av barnehagens pedagogiske praksis. Planleggingen er med utgangspunkt i kunnskap om barns trivsel og utvikling, og den baseres på observasjon, dokumentasjon, refleksjon, systematisk vurdering og samtaler med barn og foreldre.

Vi bruker planleggingsdager, personalmøter, avdelingsmøter og ledermøter til å planlegge og evaluere arbeidet vi gjør.

- Kvalitetsplan Lek og læring
- Barnehagemeldingen
- Plan for å sikre psykososialt miljø
- Tett på

Vurdering

> Barnehagen skal jevnlig vurdere det pedagogiske arbeidet. Det betyr at det pedagogiske arbeidet skal beskrives, analyseres og fortolkes ut fra barnehagens planer, barnehageloven og rammeplanen.

Vi gjør vurderinger på avdelingsmøter, personalmøter og ledermøter. Det gjennomføres vurderinger også underveis i prosjekter og i det daglige arbeidet.

Barna
Barna deltar aktivt i vurderingsarbeidet. Vår arbeidsmetode, prosjektarbeid
gjør at barna er aktivt deltagende i både planlegging og vurdering av tema/arbeidet. Vi har barnemøter og barnesamtaler hvor barnas synspunkter inngår i vurderingsarbeidet

Foreldre
Tilbakemeldinger fra foreldre:

- Foreldresamtaler
- Tilbakemelding på årsplaner, månedsplaner og månedsbrev
- Ved daglige samtaler i garderoben
- Samt andre innspill i løpet av året

Vi setter pris på alle tilbakemeldinger vi får, både positive og negative.
Det er avgjørende for at vi skal kunne være i endring og gjøre en god jobb.

Dokumentasjon

> Dokumentasjon av personalets arbeid synliggjør hvordan personalet arbeider for å oppfylle kravene i barnehageloven og rammeplanen.

Barnehagen skal være en lærende organisasjon som har rutiner og metoder for å sikre at man hele tiden lærer av egen praksis. Dokumentasjon og vurdering gir oss mulighet til å fornye og forbedre barnehagen. Vi skal dokumentere hva barna opplever, hvordan de trives og hva de lærer i barnehagen. Vi ønsker å være i endring, men samtidig forbedre og foredle det som fungerer godt. Dette brukes til refleksjon som kan føre til endret praksis.

Barnehagens arbeidsmåter

> Arbeidsmåtene skal ivareta barnas behov for omsorg og lek, fremme læring og danning og gi barn mulighet for medvirkning. Personalet skal ta i bruk varierte arbeidsmåter, og de skal tilpasses til enkeltbarn, barnegruppen og lokalmiljøet. Valg av arbeidsmåter gir muligheter for å gjøre barnehagens innhold spennende og variert.

Ved å møte barna på deres interesser vil de medvirke i sin egen hverdag, vi tilrettelegger for både spontane og planlagte aktiviteter. Barna vil oppleve varierte aktiviteter utfra deres alder og modning, samtidig vil det naturlig gjennom året også variere av hva som er aktuelt å jobbe med. Gjennom årstidene vil vi være opptatt av ulike aktiviteter og tradisjoner. Vi har aktiviteter ute og inne, og etter hvert som barna blir eldre vil de også oppleve mer samarbeid på tvers av avdelingene/gruppene.

Progresjon

Barn har ulike forutsetninger med og individuelle forskjeller. Barn lærer i ulikt tempo, noen har en rask læringskurve, mens for andre bruker lengre tid.
Vår oppgave er å sørge for en progresjon, en utvikling av alle barn uansett deres forutsetninger. Progresjonen skal foregå fra barnet starter i barnehagen til barnet slutter i barnehagen.
I denne perioden har vi et ansvar og skal sørge for utvikling og læring, dette er en prosess. Barn tilegner seg hele tiden erfaringer og ny kunnskap. Vi har fokus på at lek og læring henger sammen. De fleste barna begynner i barnehagen når de er 1 år, men vi har også de som begynner i når de er eldre. Barna har med seg ulike erfaringer og opplevelser. Dette er forutsetninger vi skal ta hensyn til når vi er i samspill med barn slik at de får lære nye ting i sitt tempo.
Vi lærer best i situasjoner hvor vi opplever en god balanse mellom mestring og utfoldelse. Mulighetene i det fysiske miljøet og progresjon i tilbudet av aktiviteter, er med til å tilrettelegge for dette. Les mer her: Progresjonsplan Østerås barnehage

Barnehagens fagområder

> Fagområdene gjenspeiler områder som har interesse og egenverdi for barn i barnehagealder, og skal bidra til å fremme trivsel, allsidig utvikling og helse. Barnehagen skal se fagområdene i sammenheng, og alle fagområdene skal være en gjennomgående del av barnehagens innhold. Barna skal utvikle kunnskaper og ferdigheter innenfor alle fagområder gjennom undring, utforsking og skapende aktiviteter.

Kommunikasjon, språk og tekst

All samhandling er kommunikasjon. Å utvikle språket, både verbalt og non-verbalt, er av stor betydning. Gjennom språket lærer barn å forstå verden, og får en økende innsikt i seg selv. Språket gir identitet og tilhørighet. Kommunikasjon er avgjørende for den intellektuelle, emosjonelle og sosiale utvikling. De voksne er forbilder for barnas bruk av språk, og må derfor være bevisst på hvordan de kommuniserer med barna.

Slik gjør vi det;
Vi vil skape et trygt språkmiljø ved å møte og lytte til barna i deres språklige utvikling og utvidelse av ord, begreper og setningsoppbygging.

- Vi bader barna i språk
- Vi bruker konkreter i forhold til utvidelse av ord og begreper
- Vi hjelper barna med å uttrykke og sette ord på egne tanker og opplevelser ved å være aktive lyttere
- Vi bruker spill og andre aktiviteter som utvider og forsterker barnas språklige utvikling

Kropp, bevegelse, mat og helse

Barn er fysisk aktive, og de uttrykker seg mye gjennom kroppen. Grunnleggende motoriske ferdigheter og god helse utvikles i barnehagealder. Gjennom kroppslig mestring utvikler barn en positiv selvoppfatning og bevissthet om kropp og helse. Barnehagen skal bidra til gode vaner og sunt kosthold.

Slik gjør vi det:

- Vi har et aktivt uteområde som endrer seg etter årstidene og innbyr til variert fysisk aktivitet.
- Gjennom skileik, skøyter, snowboard, klatring, gå på line, syklig, fotball, hoppe tau ol utvikler barna grovmotoriske ferdigheter og opplever mestring.

Alle aldersgruppene har egne utedager. De yngste bruker nærområdet rundt barnehagen og utvider radiusen etter hvert. De eldste vil også ha utedager der de drar til Fossumskogen med buss. Inne tilbyr vi bevegelsesgrupper i barnehagen, og gymsalen på skolen for de eldste.

Kunst, kultur og kreativitet

Kreative aktiviteter er en del av barnehagens hverdag. Et mangfold av kulturuttrykk vil gi barn verdifulle inntrykk og lære dem å utrykke seg gjennom de mange kulturelle språk. Barnekulturen utvikles gjennom leken og barnehagens oppgave blir å utvikle, bevare og stimulere barnets nysgjerrighet og forskertrangt rikt og allsidig som mulig.

Slik gjør vi det:

- Vi ser og utnytter de gode og forskjellige ressursene vi har blant de ansatte
- Barna blir kjent med barnehagens kultur og tradisjoner
- Vi har fellessamlinger der barna er delaktige og bidrar med egne innslag
- Vi bruker ulike musikkinstrumenter og lar barna få utfolde seg gjennom sang og dans
- Vi deler våre kreative prosesser med hele barnehagen

Natur, miljø og teknologi

Naturen gir rom for et mangfold av opplevelser og aktiviteter til alle årstider og i all slags vær. Friluftsaktiviteter og utelek er en del av barnehagens hverdagsliv. Nærmiljøet gir muligheter for ulike erfaringer i forhold til å lære om samspill i naturen og mellom mennesket og naturen.

Barnehagen skal bidra til at barn får undre seg, eksperimentere, systematisere og samtale om fenomener i den fysiske verdenen og videre erfare hvordan teknikk kan brukes i leken og hverdagslivet.

Slik gjør vi det:

- Vi bruker årstidene til forskning på endring i naturen.
- Vi tar utgangspunkt i barnas interesser og nysgjerrighet, stimulerer til å oppleve med alle sanser, iaktta og undre seg over fenomener i naturen og teknologien.
- Undring over småkryp og innsekter gjennom forstørrelsesglass og forskning i ulik faglitteratur
- Kjøkkenhagen: Vi sår, vanner, luker og høster. Barna deltar i prosessen fra frø til produkt.

Antall, rom og form

Lek er drivkraften i all læring, også i utviklingen av barns forståelse for matematiske begreper. Barna utforsker disse begrepene i leken, og leken utvider forståelsen. I arbeidet med antall, rom og form får barna erfaringer med klassifisering, ordning, sortering og sammenligning.

Slik gjør vi det ...
Barnehagen tilbyr forskjellig læringsmateriell der barna får tilegne seg begynnende kunnskap

- innenfor fagområdet antall, rom og form
- Vi har leke- og spillgrupper der vi gir barna ulike erfaringer gjennom turtaking og opplevelser med tall og former. Vi teller og leker med ulike mønstre.
- Vi gir barna oppgaver der de får muligheter til å sortere og klassifisere
- Barna leker med mål, størrelser og volum
- Vi går turer, leser kart og måler avstander.

Etikk, religion og filosofi

Norge er i dag et flerkulturelt samfunn. Barnehagen skal reflektere og respektere det mangfoldet som er representert i barnegruppen, samtidig som den skal ta med seg verdier og tradisjoner i den kristne og humanistiske kulturarven. Barnehagen skal gi rom for undring og samtaler og møte barnas spørsmål med respekt.

Slik gjør vi det:
Vi hjelper barna til å øve seg på hvordan man er en god venn.

- Lærer vi barna å kjenne igjen ulike følelser og sette ord på dem
- Løse konflikter
- Empati og samhandling

Vi vil gi barna trygghet og stolthet i forhold til egen identitet og kulturbakgrunn
Vi skal veilede barna slik at de kan trøste, vise omsorg og inkludere andre i lek
Vi skal gi barna tid og rom til undring og refleksjon gjennom å være voksne som ikke gir svar, men som finner svaret sammen med barna.

Nærmiljø og samfunn

Barnehagen skal bidra til at barn møter verden utenfor familien med tillit og nysgjerrighet. Den skal legge vekt på å styrke kunnskap om og tilknytning til
lokalsamfunnet, natur, kunst og kultur, arbeidsliv, tradisjoner og levesett.

Gjennom barns erfaring med medvirkning i barnehagen får de en første kjennskap til demokratiske prinsipper. Slik utvikles tillit til egen deltakelse i, og påvirkning av fellesskapet.

Barnehagen skal utvikle forståelse for ulike tradisjoner og levesett. Det innebærer blant annet at vi blir kjent med at samene er Norges urbefolkning og får kjennskap til samiske fortellinger, sagn og andre deler av samisk kultur og hverdagsliv.

Slik gjør vi det...

- Turer i nærmiljøet og bli kjent med hvor barna bor
- Barna lærer å ferdes sikkert i trafikken på en slik måte at de ikke er til fare for seg selv og andre.
- Vi snakker om ulike følelser og holdninger (Vennekort og Psykologisk førstehjelp)
- Samarbeid med eldresenter i nærområdet i forhold til sang og opptredener ved ulike høytider
- Ved å presentere ulike kulturer vil vi skape toleranse og aksept for at vi er forskjellige